

Sygn. akt II USK 109/22

POSTANOWIENIE

Dnia 14 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania N.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Gdańsku
o obowiązkowe ubezpieczenie społeczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 14 września 2022 r.,
skargi kasacyjnej odwołującej się N. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 4 listopada 2021 r., sygn. akt III AUa 145/21,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania bez
obciążania skarżących kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Gdańsku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 4 listopada 2021 r., III AUa 145/21, oddalił apelację D. G. oraz K. K. od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z 14 października 2020 r., III U 4347/19, oddalającego ich odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Gdańsku z 30 kwietnia 2019 r., stwierdzającej, że K. K. nie podlega jako pracownik obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu oraz wypadkowemu u płatnika składek D. G. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą N.– D. G. poczynawszy od 1 sierpnia 2018 r.

W skardze kasacyjnej płatnik D. G. oraz zainteresowana K. K. zarzucili naruszenie przepisów postępowania i przepisów prawa materialnego. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazali, że skarga jest oczywiście uzasadniona „doszło bowiem do wyraźnego naruszenia przez Sąd Apelacyjny w

pierwszej kolejności przepisów postępowania, a w konsekwencji do naruszenia przepisów prawa materialnego”. W ocenie skarżących uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie pozwala na stwierdzenie, że Sąd odwoławczy uczynił zadość wynikającemu z art. 378 § 1 k.p.c. nakazowi rozpatrzenia wszystkich zarzutów i wniosków apelacji, co w konsekwencji skutkowało niedostatecznie ustalonym stanem faktycznym i dalej – błędnym zastosowaniem przepisów prawa materialnego w postaci art. 22 § 1 k.p. w związku z art. 83 ust. 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi do rozpoznania oraz o zasądzenie od skarżących kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony. Skarżący nie wykazali bowiem, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Odnosząc się do przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., należy zauważyć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika ona zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398³ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109; z 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPIUS 2002 nr 20, poz. 494;

z 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100; wyrok Sądu Najwyższego z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616). Jeżeli więc przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania miałyby być okoliczność, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁴ § 1 w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), skarżący powinien w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta "oczywistość" i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia, koncentrując się na wykazaniu kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Skarżący nie spełnili opisanych oczekiwań co do wymagań konstrukcyjnych skargi kasacyjnej. Z ustalonego w sprawie stanu faktycznego wynikało bowiem, że skarżąca intencyjnie, tj. w zamiarze uzyskania świadczeń z ubezpieczeń społecznych w związku z macierzyństwem z tytułu pozorowanego świadczenia pracy, została kierownikiem biura jednoosobowej działalności gospodarczej prowadzonej przez swojego konkubenta. W nadal kontestowanym w skardze kasacyjnej spornym zakresie bezpodstawnych i bezzasadnych materialnoprawnych podstaw kasacyjnego zaskarżenia Sąd Najwyższy potwierdza, że nie stanowi tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym pozorowane zawarcie umowy o pracę przez kobietę w ciąży, połączone z intencyjnym opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne w celu uzyskania świadczeń „w nieodległej bliskości” w związku ze spodziewaną niezdolnością do pracy lub macierzyństwem (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego 5 września 2018 r., I UK 208/17, LEX nr 2541912 czy z 17 października 2018 r., II UK 301/17, LEX nr 2563533 i powołane tam orzeczenia).

Wobec niewykazania istnienia powołanej przesłanki przedsądu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o kosztach postępowania orzekając na podstawie art. 102 k.p.c. – ze względów natury społecznej.

[as]

